

**ЗМЕСТ І АРГАНІЗАЦЫЯ МЕТАДЫЧНАЙ РАБОТЫ
З НАСТАЎНІКАМІ БЕЛАРУСКАЙ МОВЫ І ЛІТАРАТУРЫ
Ў 2020/2021 НАВУЧАЛЬНЫМ ГОДЗЕ**

*Акушэвіч Андрэй Аляксандравіч,
метадыст вышэйшай кваліфікацыйнай катэгорыі
ўпраўлення вучэбна-метадычнай работы
ДУА «Акадэмія паслядыпломнай адукацыі»,
кандыдат філалагічных навук*

Метадычная работа з настаўнікамі беларускай мовы і літаратуры спрыяе прафесійнаму развіццю педагогаў, дапамагае ўдасканалваць іх майстэрства, што ў сваю чаргу вядзе да павышэння якасці адукацыйнага працэсу.

Асноўныя задачы метадычнай работы з педагогічнымі работнікамі пастаўлены ў Інструктыўна-метадычным пісьме Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь «Аб арганізацыі ў 2020/2021 навучальным годзе адукацыйнага працэсу пры вывучэнні вучэбных прадметаў і правядзенні факультатыўных заняткаў пры рэалізацыі адукацыйных праграм агульнай сярэдняй адукацыі».

У 2020/2021 навучальным годзе дзейнасць метадычных фарміраванняў настаўнікаў беларускай мовы і літаратуры прапаноўваецца арганізаваць па тэме «*Удасканаленне прафесійнай кампетэнтнасці настаўнікаў беларускай мовы і літаратуры на пытаннях арганізацыі вучэбна-пазнавальнай дзейнасці вучняў*». Дадзеная тэма была абрана на аснове аналізу вынікаў рэспубліканскага маніторынгу якасці адукацыі, запатрабаванняў настаўнікаў беларускай мовы і літаратуры, складанасцей, якія былі выяўлены падчас правядзення павышэнняў кваліфікацыі, семінараў і іншых метадычных мерапрыемстваў для педагогагічных работнікаў.

Метадычная работа мусіць рухацца ў рэчышчы кампетэнтнаснага падыходу. Мэтазгодна звярнуць увагу на развіццё наступных кампетэнцый педагога. прадметная, метадычная, псіхалага-педагагічная, рэфлексійная, здароўезберагальная. Развіццё вылучаных вышэй кампетэнцый павінна ісці ў

сукупнасці, пры гэтым акцэнт робіцца на прадметнай і метадычнай кампетэнцыях. Частку метадычных мерапрыемстваў пры неабходнасці і наяўнасці магчымасцей можна праводзіць у дыстанцыйным ці анлайн-фармаце, з гэтай прычыны ў 2020/2021 навучальным годзе варта звярнуць увагу на гатоўнасць настаўнікаў да выкарыстання ІКТ у адукацыйным працэсе, а таксама на асаблівасці дыстанцыйнага навучання.

У межах метадычнай работы рэкамендуецца разгледзець наступныя актуальныя пытанні тэорыі і метадыкі выкладання прадметаў з улікам адзінай метадычнай тэмы і эфектыўнага вопыту педагогаў рэгіёна:

сучасныя падыходы да арганізацыі вучэбна-пазнавальнай дзейнасці вучняў па вучэбных прадметах «Беларуская мова» і «Беларуская літаратура»;

рэалізацыя ўнутрыпрадметных і міжпрадметных сувязей як умова актывізацыі вучэбна-пазнавальнай дзейнасці вучняў на вучэбных занятках па беларускай мове і літаратуры;

вучэбна-пазнавальная дзейнасць вучняў і фарміраванне іх метапрадметных, прадметных і асобасных кампетэнцый у аспекце вывучэння вучэбных прадметаў «Беларуская мова» і «Беларуская літаратура»;

кантрольна-ацэначная дзейнасць настаўніка беларускай мовы і літаратуры як сродак стымулявання вучэбна-пазнавальнай дзейнасці вучняў;

шляхі развіцця творчых здольнасцей вучняў і іх настаўнікаў у кантэксце вывучэння беларускай мовы і літаратуры;

ІКТ і арганізацыя вучэбна-пазнавальнай дзейнасці вучняў на вучэбных занятках па беларускай мове і літаратуры;

асаблівасці работы з высокаматываванымі вучнямі пры вывучэнні беларускай мовы і літаратуры.

АБЛАСНЫ ЎЗРОВЕНЬ

У вучэбныя праграмы павышэння кваліфікацыі настаўнікаў беларускай мовы і літаратуры мэтазгодна ўключыць наступныя пытанні або працягнуць работу па іх:

развіццё прадметных, метапрадметных і асобасных кампетэнцый вучняў на вучэбных занятках па беларускай мове і літаратуры;

шляхі ўдасканалення прадметнай і метадычнай кампетэнцый педагога;

прымяненне ІКТ падчас вывучэння беларускай мовы і літаратуры;

арганізацыя і актывізацыя вучэбна-пазнавальнай дзейнасці вучняў па вучэбных прадметах «Беларуская мова» і «Беларуская літаратура»;

сучасныя падыходы да вывучэння беларускай літаратуры;

кантрольна-ацэначная дзейнасць настаўніка на вучэбных занятках па беларускай мове і літаратуры;

эфектыўнае развіццё творчых здольнасцей вучняў і іх настаўнікаў;

работа з высокаматываванымі вучнямі пры вывучэнні беларускай мовы і літаратуры;

ацэнка чытацкай пісьменнасці вучняў і вывучэнне беларускай мовы і літаратуры.

На абласным узроўні ў 2020/2021 навучальным годзе рэкамендуем правесці наступныя мерапрыемствы.

1. Тэматычны семінар **«Арганізацыя вучэбна-пазнавальнай дзейнасці высокаматываваных вучняў пры вывучэнні беларускай мовы і літаратуры»**.

Рэкамендуем разгледзець наступныя пытанні:

- сутнасць вучэбна-пазнавальнай дзейнасці вучняў;
- вучэбна-пазнавальная дзейнасць на вучэбных занятках па беларускай мове і літаратуры, у пазаўрочнай рабоце;
- паняцце філалагічнай адоранасці;
- асаблівасці работы з адоранымі і высокаматываванымі вучнямі;
- вывучэнне беларускай мовы і літаратуры на павышаным узроўні;

- псіхалагічныя аспекты работы з высокаматываванымі вучнямі;
- метадычнае суправаджэнне ўдзелу высокаматываваных вучняў у конкурсах і прадметных алімпіядах;
- формы, метады і прыёмы работы з высокаматываванымі вучнямі, накіраваныя на стымуляванне іх вучэбна-пазнавальнай дзейнасці.

Спіс рэкамендаванай літаратуры

1. Валочка, Г. М. Навукова-даследчая работа навучэнцаў: метады рэкамендацыі па напісанні і афармленні / Г. М. Валочка, В. У. Зелянко // Беларуская мова і літаратура. – 2013. – № 11. – С. 3–8.
2. Воюш, І. Д. Падрыхтоўка да рэспубліканскага конкурсу работ даследчага характару (канферэнцыі) вучняў па вучэбным прадмеце «Беларуская літаратура»: практычныя парады / І. Д. Воюш // Беларуская мова і літаратура. – 2016. – № 7. – С. 19–23.
3. Гоўзіч, І. М. Методыка выкладання беларускай літаратуры : дапам. для студэнтаў філал. спецыяльнасцей выш. навуч. устаноў / І. М. Гоўзіч, А. І. Лугоўскі, С. А. Сычова. – Мінск : БДПУ, 2012. – 229 с.
4. Запрудский, Н. И. Современные школьные технологии – 3 / Н. И. Запрудский. – Минск : Сэр-Вит, 2017. – 166 с.
5. Зубко, А. С. Беларуская мова і літаратура. Алімпіяды. 5–6 класы / А. С. Зубко. – Мінск : Аверсэв, 2016. – 287 с.
6. Куліковіч, У. І. Алімпіяды па беларускай мове і літаратуры: заданні да комплекснай работы : водгук на мастацкі твор : вуснае выказванне / У. І. Куліковіч. – Мінск : Аверсэв, 2014. – 639 с.
7. Куліковіч, У. І. Дзённік алімпіёніка (беларуская мова і літаратура) : 140 творчых заданняў вучням 8–11-х класаў для падрыхтоўкі да алімпіяд і ЦТ / У. І. Куліковіч. – Мінск : Экоперспектива, 2016. – 102 с.
8. Куліковіч, У. І. Дзённік алімпіёніка (беларуская мова і літаратура) : 200 творчых заданняў вучням 8–11-х класаў для падрыхтоўкі да алімпіяд, творчых конкурсаў і ЦТ / У. І. Куліковіч. – Мінск : Беларускі дзяржаўны тэхналагічны ўніверсітэт, 2017. – 210 с.

9. Куліковіч, У. І. Дзённік алімпіёніка: (беларуская мова і літаратура) : для падрыхтоўкі да алімпіяд, ЦТ і творчых конкурсаў / У. І. Куліковіч. – Мінск : Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт транспарту, 2019. – 153 с.

10. Ляшчынская, В. А. Методыка выкладання беларускай мовы : вучэб. дапам. для студэнтаў устаноў, якія забяспечваюць атрыманне выш. адукацыі па спецыяльнасці «Беларуская філалогія» / В. А. Ляшчынская, З. У. Шведава. – Мінск : РІВШ, 2007. – 252 с.

11. Нацыянальны адукацыйны партал [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <http://www.adu.by>. – Дата доступу: 01.06.2019.

12. Пашкович, Т. Ф. Система работы с одарёнными учащимися [Электронный ресурс] / Т. Ф. Пашкович // Сайт ГУО «Академия последипломного образования». – Режим доступа: <http://www.academy.edu.by/files/sist%20rab%20-sov.pdf>. – Дата доступа: 01.06.2020.

13. Педагогика : учебник и практикум для вузов / П. И. Пидкасистый [и др.] ; под ред. П. И. Пидкасистого. – 4-е изд., перераб. и доп. – Москва : Издательство Юрайт, 2020. – 408 с.

14. Педагогика : учебник и практикум для среднего профессионального образования / Л. С. Подымова [и др.] ; под общей ред. Л. С. Подымовой, В. А. Слостенина. – 2-е изд., перераб. и доп. – Москва : Издательство Юрайт, 2020. – 246 с.

15. Сайт Акадэміі паслядыпломнай адукацыі [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <http://academy.edu.by>. – Дата доступу: 01.06.2020.

2. **Семінар-панарама педагагічнага вопыту «Развіццё творчых здольнасцей настаўнікаў і іх вучняў у працэсе навучання беларускай мове і літаратуры».**

Рэкамендуем разгледзець наступныя пытанні:

- асоба настаўніка і развіццё яго творчых здольнасцей;

- магчымаасці развіцця творчых здольнасцей вучняў пры вывучэнні вучэбных прадметаў «Беларуская мова» і «Беларуская літаратура»;
- значэнне ўзроставых асаблівасцей вучняў у працэсе развіцця іх творчай індывідуальнасці;
- улік індывідуальных запатрабаванняў асобы вучня;
- формы, метады і прыёмы работы па развіцці творчых здольнасцей вучняў на ўроках беларускай мовы і літаратуры;
- развіццё рытарычнай і культуратворчай кампетэнцый вучняў;
- стымуляванне вучэбна-пазнавальнай дзейнасці вучняў праз выкарыстанне творчых заданняў;
- кампетэнтнасна арыентаваныя заданні як сродак разіцця творчых здольнасцей вучняў;
- практная дзейнасць вучняў і развіццё іх творчых здольнасцей;
- значэнне пазаўрочнай работы па беларускай мове і літаратуры ў фарміраванні і развіцці творчых здольнасцей вучняў;
- эфектыўны вопыт развіцця творчых здольнасцей вучняў.

Спіс рэкамендаванай літаратуры

1. Акушэвіч, А. А. Семінар-панарама педагагічнага вопыту як форма метадычнай работы / А. А. Акушэвіч // Зб. навук. пр. Акад. паслядыплом. адукацыі. – Мінск, 2019. – Вып. 17. – С. 9–17.
2. Беларуская літаратура : зборнік творчых заданняў для тэматычнага кантролю: 5–9-я класы : дапам. для настаўнікаў устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. і рус. мовамі навучання / І. М. Гоўзіч [і інш.] ; Нацыянальны інстытут адукацыі. – Мінск : Аверсэв, 2012. – 159 с.
3. Грынько, М. У. Беларуская літаратура: зборнік творчых заданняў для тэматычнага кантролю: 10–11 класы : дапам. для настаўнікаў устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. і рус. мовамі навучання / М. У. Грынько, А. В. Ружыцкая, І. М. Гоўзіч. – Мінск : Аверсэв, 2012. – 79 с.
4. Запрудский, Н. И. Современные школьные технологии – 3 / Н. И. Запрудский. – Минск : Сэр-Вит, 2017. – 166 с.

5. Міхновіч, Н. А. Пазакласная работа па беларускай мове і літаратуры / Н. А. Міхновіч. – Мінск : Аверсэв, 2016. – 349 с.
6. Нацыянальны адукацыйны партал [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <http://www.adu.by>. – Дата доступу: 01.06.2020.
7. Пазакласная праца па беларускай мове і літаратуры: дапам. для настаўнікаў агульнаадукац. устаноў / ТДА «Аверсэв». – Мінск : Аверсэв, 2007. – 352 с.
8. Праскаловіч, В. У. Методыка выкарыстання кампетэнтнасна арыентаваных заданняў на ўроках беларускай літаратуры (на матэрыяле тэмы «Францыск Скарына») / В. У. Праскаловіч // Асоба і творчая спадчына Францыска Скарыны : рэцэпцыя і інтэрпрэтацыя : матэрыялы V Міжнар. Скарынаўскіх чытаньняў, прысвеч. 500-годдзю беларус. кнігадрукавання, Мінск, БДУ, 17-18 ліст. 2017 г. / рэдкал.: А. І. Бельскі, І. Э. Багдановіч, В. П. Крычко. – Мінск, 2017. – С. 55–61.
9. Праскаловіч, В. У. Тэарэтыка-метадычная сістэма сродкаў культуратворчага развіцця вучняў V–XI класаў у працэсе навучання беларускай літаратуры : аўтарэф. дыс. ... д-ра пед. навук : 13.00.02 / В. У. Праскаловіч ; Навук.-метад. установа «Нац. ін-т адукацыі» Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь. – Мінск, 2015. – 51 с.
10. Румянцава, С. Л. «Лесвіца поспеху», або сістэма пазнавальных заданняў як сродак развіцця вучэбнай матывацыі, творчых і інтэлектуальных здольнасцей навучэнцаў : (план майстар-класа) / С. Л. Румянцава // Беларуская мова і літаратура. – 2018. – № 8. – С. 3–10.
11. Руцкая, А. В. Методыка падрыхтоўкі водгуку на мастацкі твор / А. В. Руцкая // Беларуская мова і літаратура. – 2016. – № 8. – С. 17–24.
12. Сайт Акадэміі паслядыпломнай адукацыі [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <http://academy.edu.by>. – Дата доступу: 01.06.2020.
13. PISA: читательская грамотность. – Минск: РИКЗ, 2020. – 201 с.

3. **Семінар-практыкум «Унутрыпрадметныя і міжпрадметныя сувязі на ўроках беларускай мовы і літаратуры: значэнне, шляхі выкарыстання».**

Рэкамендуем разгледзець наступныя пытанні:

- рэалізацыя ўнутрыпрадметных сувязей на вучэбных занятках па беларускай мове і літаратуры;
- рэалізацыя міжпрадметных сувязей на вучэбных занятках па беларускай мове і літаратуры;
- фарміраванне цэласнай карціны свету і міжпрадметныя сувязі;
- вучэбныя прадметы «Беларуская мова» і «Беларуская літаратура»: міжпрадметныя сувязі;
- зварот да міжпрадметных сувязей з мэтай актывізацыі вучэбна-пазнавальнай дзейнасці вучняў;
- эфектыўны вопыт выкарыстання ўнутрыпрадметных і міжпрадметных сувязей.

Спіс рэкамендаванай літаратуры

1. Гоўзіч, І. М. Методыка выкладання беларускай літаратуры : дапам. для студэнтаў філал. спецыяльнасцей выш. навуч. устаноў / І. М. Гоўзіч, А. І. Лугоўскі, С. А. Сычова. – Мінск : БДПУ, 2012. – 229 с.
2. Жуковіч, М. В. Сучасныя адукацыйныя тэхналогіі на ўроках беларускай мовы і літаратуры : дапам. для настаўнікаў устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. і рус. мовамі навучання / М. В. Жуковіч. – Мінск : Аверсэв, 2015. – 252 с.
3. Ляшчынская, В. А. Методыка выкладання беларускай мовы : вучэб. дапам. для студэнтаў устаноў, якія забяспечваюць атрыманне выш. адукацыі па спецыяльнасці «Беларуская філалогія» / В. А. Ляшчынская, З. У. Шведава. – Мінск : РІВШ, 2007. – 252 с.
4. Нацыянальны адукацыйны партал [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <http://www.adu.by>. – Дата доступу: 01.06.2020.
5. Сайт Акадэміі паслядыпломнай адукацыі [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <http://academy.edu.by>. – Дата доступу: 01.06.2020.

6. Сілюк, Н. У. З матэматыкай да марфалогіі: падагульненне вывучанага па раздзеле «Марфалогія і арфаграфія. Культура маўлення» (урок беларускай мовы ў 10 класе) [Электронны рэсурс] / Н. У. Сілюк // Сайт ДУА «Акадэмія паслядыпломнай адукацыі». – Рэжым доступу: http://academy.edu.by/files/podrazdelenia/bel%20mova/Siluk_marfol.pdf. – Дата доступу: 01.06.2020.

7. Слесарава, І. М. Міжпрадметныя сувязі на ўроках літаратуры: культуралагічны аспект / І. М. Слесарава // Роднае слова. – 2012. – № 3. – С. 49–50.

4. **Семінар-практыкум «Развіццё чытацкай пісьменнасці вучняў сродкамі вучэбных прадметаў “Беларуская мова” і “Беларуская літаратура”».**

Рэкамендуем разгледзець наступныя пытанні:

- чытацкая пісьменнасць як паняцце;
- Міжнародная праграма па ацэнцы адукацыйных дасягненняў вучняў (PISA) і навучанне беларускай мове і літаратуры;
- выкарыстанне вынікаў удзелу Рэспублікі Беларусь у Міжнароднай праграме па ацэнцы адукацыйных дасягненняў вучняў (PISA) у 2018 годзе з мэтай павышэння якасці адукацыі пры вывучэнні беларускай мовы і літаратуры;
- асаблівасці заданняў, якія выкарыстоўваюцца ў Міжнароднай праграме па ацэнцы адукацыйных дасягненняў вучняў (PISA);
- медыяадукацыя і чытацкая пісьменнасць вучняў;
- фарміраванне і развіццё чытацкай пісьменнасці вучняў сродкамі вучэбных прадметаў «Беларуская мова» і «Беларуская літаратура»;
- магчымасці вучэбных дапаможнікаў у развіцці чытацкай пісьменнасці вучняў;
- рэалізацыя міжпрадметных сувязей у працэсе развіцця чытацкай пісьменнасці вучняў;

- актывізацыя вучэбна-пазнавальнай дзейнасці вучняў і развіццё іх чытацкай пісьменнасці.

Спіс рэкамендаванай літаратуры

1. Валочка, Г. М. Беларуская мова. 7 клас : дыдактычныя і дыягнастычныя матэрыялы : дапам. для настаўнікаў устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. і рус. мовамі навучання / Г. М. Валочка, І. У. Булаўкіна. – Мінск : Сэр-Віт, 2018. – 76 с.

2. Валочка, Г. М. Міжнародная ацэнка адукацыйных дасягненняў вучняў (PISA) : чытацкая пісьменнасць / Г. М. Валочка // Роднае слова. – 2017. – № 4. – С. 50–53.

3. Валочка, Г. М. Фарміраванне чытацкай пісьменнасці ў працэсе навучання беларускай мове / Г. М. Валочка // Роднае слова. – 2017. – № 6. – С. 50–54.

4. Нацыянальны адукацыйны партал [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <http://www.adu.by>. – Дата доступу: 01.06.2020.

5. Праскаловіч, В. У. Методыка выкарыстання кампетэнтнасна арыентаваных заданняў на ўроках беларускай літаратуры (на матэрыяле тэмы «Францыск Скарына») / В. У. Праскаловіч // Асоба і творчая спадчына Францыска Скарыны : рэцэпцыя і інтэрпрэтацыя : матэрыялы V Міжнар. Скарынаўскіх чытанняў, прысвеч. 500-годдзю беларус. кнігадрукавання, Мінск, БДУ, 17-18 ліст. 2017 г. / рэдкал.: А. І. Бельскі, І. Э. Багдановіч, В. П. Крычко. – Мінск, 2017. – С. 55–61.

6. Сайт Акадэміі паслядыпломнай адукацыі [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <http://academy.edu.by>. – Дата доступу: 01.06.2020.

7. Якуба, С. М. Беларуская мова : 8-9 класы : дыдактычныя і дыягнастычныя матэрыялы : дапам. для настаўнікаў устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. і рус. мовамі навучання / С. М. Якуба. – Мінск : Сэр-Віт, 2019. – 156 с.

8. Яленскі, М. Г. Беларуская мова. 5-6 класы : дыдактычныя і дыягнастычныя матэрыялы : дапам. для настаўнікаў устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. і рус. мовамі навучання / М. Г. Яленскі. – Мінск : Сэр-Віт, 2018. – 152 с.

9. PISA: читательская грамотность. – Минск: РИКЗ, 2020. – 201 с.

10. Schleicher, A. PISA 2018 : Insights and Interpretations [Electronic resource] / A. Schleicher ; OECD // www.oecd.org. – Access mode: <https://www.oecd.org/pisa/PISA%202018%20Insights%20and%20Interpretations%20FINAL%20PDF.pdf>. – Access date: 01.06.2020.

5. **Круглы стол «Эфектыўныя шляхі фарміравання метапрадметных і асобасных кампетэнцый вучняў пры вывучэнні беларускай мовы і літаратуры».**

Рэкамендуем разгледзець наступныя пытанні:

- шляхі фарміравання метапрадметных кампетэнцый вучняў пры вывучэнні беларускай мовы і літаратуры;

- шляхі фарміравання асобасных кампетэнцый вучняў пры вывучэнні беларускай мовы і літаратуры;

- фарміраванне метапрадметных і асобасных кампетэнцый вучняў у святле арганізацыі і стымулявання іх вучэбна-пазнавальнай дзейнасці;

- фарміраванне метапрадметных і асобасных кампетэнцый вучняў пры вывучэнні беларускай мовы і літаратуры: вопыт, праблемы і перспектывы.

Спіс рэкамендаванай літаратуры

1. Адукацыйныя стандарты агульнай сярэдняй адукацыі [Электронны рэсурс] / Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь // Нацыянальны адукацыйны партал [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <https://adu.by/ru/homepage/obrazovatelnyj-protses-2019-2020-uchebnyj-god/obshchee-srednee-obrazovanie/2577-obrazovatelnye-standarty-obshchego-srednego-obrazovaniya.html>. – Дата доступу: 01.06.2020.

2. Валочка, Г. М. Беларуская мова. 7 клас : дыдактычныя і дыягнастычныя матэрыялы : дапам. для настаўнікаў устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. і рус. мовамі навучання / Г. М. Валочка, І. У. Булаўкіна. – Мінск : Сэр-Віт, 2018. – 76 с.
3. Нацыянальны адукацыйны партал [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <http://www.adu.by>. – Дата доступу: 01.06.2019.
4. Рэалізацыя кампетэнтнаснага падыходу ў навучанні беларускай мове і літаратуры / склад. : Н. П. Дзёміна, Т. П. Гуліцкая, Р. П. Ільіна ; ДУА «Мін. абл. ін-т развіцця адукацыі». – Мінск : Мін. абл. ін-т развіцця адукацыі, 2017. – 76 с.
5. Сайт Акадэміі паслядыпломнай адукацыі [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <http://academy.edu.by>. – Дата доступу: 01.06.2019.
6. Якуба, С. М. Беларуская мова : 8-9 класы : дыдактычныя і дыягнастычныя матэрыялы : дапам. для настаўнікаў устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. і рус. мовамі навучання / С. М. Якуба. – Мінск : Сэр-Віт, 2019. – 156 с.
7. Яленскі, М. Г. Беларуская мова. 5-6 класы : дыдактычныя і дыягнастычныя матэрыялы : дапам. для настаўнікаў устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. і рус. мовамі навучання / М. Г. Яленскі. – Мінск : Сэр-Віт, 2018. – 152 с.

РАЁННЫ ЎЗРОВЕНЬ

Дзейнасць усіх метадычных фарміраванняў павінна планавацца з улікам адукацыйнага і кваліфікацыйнага ўзроўняў педагагічных работнікаў, іх прафесійных інтарэсаў, запытаў, тэматыкі і вынікаў работы ў 2019/2020 навучальным годзе.

На працягу 2020/2021 навучальнага года рэкамендуецца:

правесці 4 пасяджэнні метадычных аб'яднанняў настаўнікаў;

забяспечыць развіццё прадметных і метадычных кампетэнцый педагогаў ва ўмовах абнаўлення зместу адукацыі;

працягнуць работу школ эфектыўнага педагагічнага вопыту, школ удасканалення педагагічнага майстэрства, творчых груп па актуальных пытаннях тэорыі і методыкі выкладання беларускай мовы і літаратуры ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі;

забяспечыць настаўніцтва маладых спецыялістаў, работу школ маладых настаўнікаў.

Прыкладная тэматыка і змест пасяджэнняў раённых (гарадскіх) метадычных аб'яднанняў настаўнікаў беларускай мовы і літаратуры

Пасяджэнні раённых (гарадскіх) метадычных аб'яднанняў (МА) настаўнікаў беларускай мовы і літаратуры рэкамендуем праводзіць у выглядзе тэматычнага семінара, семінара-практыкума, семінара-панарамы педагагічнага вопыту і інш., пры гэтым перавагу мэтазгодна аддаваць актыўным і інтэрактыўным формам работы з педагогамі (пры неабходнасці могуць быць выкарыстаны дыстанцыйныя формы работы). Калі ў папярэднім навучальным годзе ў метадычнай рабоце з настаўнікамі прапанаваныя тэмы ўжо часткова закраналіся, іх можна разгледзець на больш высокім узроўні з улікам адзінай метадычнай тэмы, пры гэтым найбольшую ўвагу мэтазгодна звярнуць менавіта на практычны блок.

На жнівеньскіх прадметных секцыях варта абмеркаваць наступныя пытанні.

1. Асаблівасці арганізацыі вучэбнага працэсу ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі ў 2020/2021 навучальным годзе:

абнаўленне вучэбных праграм па вучэбных прадметах «Беларуская мова», «Беларуская літаратура»;

магчымасці вучэбных дапаможнікаў па вучэбных прадметах «Беларуская мова» і «Беларуская літаратура» па арганізацыі вучэбна-пазнавальнай дзейнасці вучняў;

развіццё чытацкай пісьменнасці вучняў у святле міжнароднай праграмы па ацэнцы адукацыйных дасягненняў вучняў (PISA) і рэкамендацый па выніках рэспубліканскага маніторынгу якасці адукацыі; кантрольна-ацэначная дзейнасць настаўніка беларускай мовы і літаратуры.

2. Планаванне работы метадычных фарміраванняў:

аналіз работы метадычных фарміраванняў у 2019/2020 навучальным годзе;

планаванне работы метадычнага аб'яднання, творчай групы, школы маладога настаўніка і іншых метадычных фарміраванняў на 2020/2021 навучальны год.

Інфармацыйныя крыніцы

1. Нацыянальны адукацыйны партал [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <http://www.adu.by>. – Дата доступу: 22.05.2020.
2. Партал Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <http://edu.gov.by>. – Дата доступу: 22.05.2020.
3. Сайт Акадэміі паслядыпломнай адукацыі [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <http://academy.edu.by>. – Дата доступу: 22.05.2020.

Пасяджэнне МА

Тэма: «*Сучасныя адукацыйныя тэхналогіі: навучанне беларускай мове і літаратуры*»

Форма правядзення: семінар-практыкум

Навукова-метадычны блок

Сучасныя адукацыйныя тэхналогіі і выкладанне беларускай мовы і літаратуры ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі. Кампетэнтнасны падыход да навучання беларускай мове і літаратуры. Метапрадметныя, прадметныя і асабасныя кампетэнцыі вучняў. Патрабаванні да сучасных вучэбных заняткаў па беларускай мове і літаратуры.

Вучэбна-метадычны блок

Выкарыстанне сучасных адукацыйных тэхналогій на вучэбных занятках па беларускай мове і літаратуры як сродак актывізацыі і стымулявання вучэбна-пазнавальнай дзейнасці вучняў. Прыклады эфектыўнага прымянення сучасных адукацыйных тэхналогій (з улікам вопыту рэгіёна). Самаадукацыя настаўніка як шлях павышэння дасведчанасці у сучасных адукацыйных тэхналогіях. Урок для дарослых як форма метадычнай работы з настаўнікамі і сродак прэзентацыі ім сучасных адукацыйных тэхналогій.

Практычны блок

Работа на ўроку для дарослых, прысвечанаму адной з сучасных адукацыйных тэхналогій. Аналіз вучэбных заняткаў ці іх фрагментаў, у якіх выкарыстоўваюцца сучасныя адукацыйныя тэхналогіі. Распрацоўка урокаў з выкарыстаннем сучасных адукацыйных тэхналогій. Аналіз арганізацыі вучэбна-пазнавальнай дзейнасці вучняў на распрацаваных вучэбных занятках па беларускай мове і літаратуры.

Спіс рэкамендаванай літаратуры

1. Актыўная ацэнка ў дзеянні: вопыт настаўнікаў Беларусі : дапам. для настаўнікаў / М. І. Запрудскі, М. В. Кудзейка, Т. П. Мацкевіч [і інш.] ; пад рэд. М. І. Запрудскага. – Мінск : Юсцінус, 2014. – 238 с.
2. Акушевич, А. А. Урок для взрослых как форма методической работы / А. А. Акушевич // Сб. науч. тр. Академ. последиплом. образования. – Минск, 2018. – Вып. 16. – С. 9–23.
3. Беларуская мова і літаратура : часопіс / РУП «Выдавецтва “Адукацыя і выхаванне”».
4. Жуковіч, М. В. Сучасныя адукацыйныя тэхналогіі на ўроках беларускай мовы і літаратуры: дапам. для настаўнікаў устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. і рус. мовамі навучання / М. В. Жуковіч. – Мінск : Аверсэв, 2015. – 252 с.
5. Запрудский, Н. И. Современные школьные технологии / Н. И. Запрудский. – Минск : Сэр-Вит, 2004. – 288 с.

6. Запрудский, Н. И. Современные школьные технологии-2 : пособие для учителей / Н. И. Запрудский. – Минск : Сэр-Вит, 2010. – 256 с.
7. Запрудский, Н. И. Современные школьные технологии-3 / Н. И. Запрудский. – Минск : Сэр-Вит, 2017. – 166 с.
8. Казлова, А. У. Карэкцыйная работа на ўроках беларускай мовы : дапам. для настаўнікаў устаноў агул. сярэд. адукацыі / А. У. Казлова. – Мазыр : Выснова, 2019. – 73 с.
9. Кашлев, С. С. Технология интерактивного обучения / С. С. Кашлев. – Минск : Белорусский верасень, 2005. – 196 с.
10. Нацыянальны адукацыйны партал [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <http://www.adu.by>. – Дата доступу: 01.06.2020.
11. Роднае слова : часопіс / Установа «Рэдакцыя часопіса “Роднае слова”». – Мінск : Белорусский верасень, 2005. – 196 с.
12. Сайт Акадэміі паслядыпломнай адукацыі [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <http://academy.edu.by>. – Дата доступу: 01.06.2019.
13. Селевко, Г. К. Энциклопедия образовательных технологий : в 2 т. / Г. К. Селевко. – М. : НИИ школьных технологий, 2005–2006. – Т. 1. – 2005. – 816 с.
14. Селевко, Г. К. Энциклопедия образовательных технологий : в 2 т. / Г. К. Селевко. – М. : НИИ школьных технологий, 2005–2006. – Т. 1. – 2005. – 816 с.
15. Сухава, Г. А. Стратэгіі навучання медыяпісьменнасці на ўроках беларускай мовы і літаратуры / Г. А. Сухава // Сайт часопіса «Народная асвета» [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <http://www.n-asveta.by/dadatki/asambleya/2016/suhava.pdf>. – Дата доступу: 01.06.2020.
16. Штейнберг, В. Э. Теория и практика дидактической многомерной технологии / В. Э. Штэйнберг. – М. : Народное образование, 2015. – 350 с.

Пасяджэнне МА

Тэма: «Шляхі актывізацыі вучэбна-пазнавальнай дзейнасці вучняў на вучэбных занятках па беларускай мове і літаратуры»

Форма правядзення: семінар-панарама педагагічнага вопыту

Навукова-метадычны блок

Вучэбна-пазнавальная дзейнасць вучняў. Роля вучэбных заняткаў і пазаўрочнай работы для актывізацыі і стымулявання вучэбна-пазнавальнай дзейнасці вучняў. Кампетэнцыі настаўніка і вучэбна-пазнавальная дзейнасць вучняў. Формы, метады і прыёмы актывізацыі вучэбна-пазнавальнай дзейнасці вучняў на вучэбных занятках па беларускай мове і літаратуры.

Вучэбна-метадычны блок

Сучасныя падыходы да актывізацыі і стымулявання вучэбна-пазнавальнай дзейнасці вучняў на вучэбных занятках па беларускай мове і літаратуры. Эфектыўнае выкарыстанне вучэбных дапаможнікаў на ўроках беларускай мовы і літаратуры з мэтай актывізацыі вучэбна-пазнавальнай дзейнасці вучняў на вучэбных занятках па беларускай мове і літаратуры. Выкарыстанне творчых і кампетэнтнасна арыентаваных заданняў як сродку стымулявання вучэбна-пазнавальнай дзейнасці вучняў на вучэбных занятках па беларускай мове і літаратуры. Эфектыўны вопыт актывізацыі і стымулявання вучэбна-пазнавальнай дзейнасці вучняў на вучэбных занятках па беларускай мове і літаратуры.

Практычны блок

Аналіз вучэбных заняткаў ці іх фрагментаў, накіраваных на актывізацыю вучэбна-пазнавальнай дзейнасці вучняў на вучэбных занятках па беларускай мове і літаратуры. Распрацоўка заданняў, накіраваных на стымуляванне вучэбна-пазнавальнай дзейнасці вучняў на вучэбных занятках па беларускай мове і літаратуры. Мадэляванне фрагментаў уласных вучэбных заняткаў (пазаўрочных мерапрыемстваў), якія маюць на мэце

актывізацыю і стымуляванне вучэбна-пазнавальнай дзейнасці вучняў на вучэбных занятках па беларускай мове і літаратуры.

Спіс рэкамендаванай літаратуры

1. Акушэвіч, А. А. Семінар-панарама педагагічнага вопыту як форма метадычнай работы / А. А. Акушэвіч // Зб. навук. пр. Акад. паслядыплом. адукацыі. – Мінск, 2019. – Вып. 17. – С. 9–17.

2. Гоўзіч, І. М. Методыка выкладання беларускай літаратуры : дапам. для студэнтаў філал. спецыяльнасцей выш. навуч. устаноў / І. М. Гоўзіч, А. І. Лугоўскі, С. А. Сычова. – Мінск : БДПУ, 2012. – 229 с.

3. Жуковіч, М. В. Сучасныя адукацыйныя тэхналогіі на ўроках беларускай мовы і літаратуры : дапам. для настаўнікаў устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. і рус. мовамі навучання / М. В. Жуковіч. – Мінск : Аверсэв, 2015. – 252 с.

4. Запрудский, Н. И. Современные школьные технологии – 3 / Н. И. Запрудский. – Минск : Сэр-Вит, 2017. – 166 с.

5. Ляшчынская, В. А. Методыка выкладання беларускай мовы : вучэб. дапам. для студэнтаў устаноў, якія забяспечваюць атрыманне выш. адукацыі па спецыяльнасці «Беларуская філалогія» / В. А. Ляшчынская, З. У. Шведава. – Мінск : РІВШ, 2007. – 252 с.

6. Нацыянальны адукацыйны партал [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <http://www.adu.by>. – Дата доступу: 01.06.2020.

7. Пашкович, Т. Ф. Система работы с одарёнными учащимися [Электронный ресурс] / Т. Ф. Пашкович // Сайт ГУО «Академия последипломного образования». – Режим доступа: <http://www.academy.edu.by/files/sist%20rab%20-sov.pdf>. – Дата доступа: 01.06.2020.

8. Педагогика : учебник и практикум для вузов / П. И. Пидкасистый [и др.] ; под ред. П. И. Пидкасистого. – 4-е изд., перераб. и доп. – Москва : Издательство Юрайт, 2020. – 408 с.

9. Педагогика : учебник и практикум для среднего профессионального образования / Л. С. Подымова [и др.] ; под общей ред. Л. С. Подымовой, В. А. Слостенина. – 2-е изд., перераб. и доп. – Москва : Издательство Юрайт, 2020. – 246 с.

10. Праскаловіч, В. У. Методыка выкарыстання кампетэнтнасна арыентаваных заданняў на ўроках беларускай літаратуры (на матэрыяле тэмы «Францыск Скарына») / В. У. Праскаловіч // Асоба і творчая спадчына Францыска Скарыны : рэцэпцыя і інтэрпрэтацыя : матэрыялы V Міжнар. Скарынаўскіх чытанняў, прысвеч. 500-годдзю беларус. кнігадрукавання, Мінск, БДУ, 17-18 ліст. 2017 г. / рэдкал.: А. І. Бельскі, І. Э. Багдановіч, В. П. Крычко. – Мінск, 2017. – С. 55–61.

11. Сайт Акадэміі паслядыпломнай адукацыі [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <http://academy.edu.by>. – Дата доступу: 01.06.2020.

Пасяджэнне МА

Тэма: ***«ІКТ на сучасных вучэбных занятках па беларускай мове і літаратуры»***

Форма правядзення: семінар-практыкум (рэкамендуецца правесці ў студзені 2021 года)

Навукова-метадычны блок

Агульныя звесткі пра ІКТ у сучаснай адукацыі. Інтэрнэт-рэсурсы і навучанне беларускай мове і літаратуры. Электронныя адукацыйныя рэсурсы па беларускай мове і літаратуры. ІКТ на вучэбных занятках па беларускай мове і літаратуры. Дыстанцыйнае навучанне. Сэрвісы для дыстанцыйнага навучання. Нацыянальны адукацыйны партал. Вэбінар. Вэб-квэст. Адзіны інфармацыйна-адукацыйны рэсурс для вучэбна-метадычнага забеспячэння адукацыйнага працэсу на ўзроўні агульнай сярэдняй адукацыі. Дамашняя работа і ІКТ.

Вучэбна-метадычны блок

Асаблівасці выкарыстання ІКТ на вучэбных занятках па беларускай мове і літаратуры. Улік СанПіН пры выкарыстанні ІКТ на вучэбных занятках ва

ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі. Метадычныя падыходы да распацоўкі вэбінараў, вэб-квэстаў, уласных электронных рэсурсаў. Магчымасці выкарыстання інтэрнэт-рэсурсаў па беларускай мове і літаратуры з мэтай актывізацыі і стымулявання вучэбна-пазнавальнай дзейнасці вучняў. Стварэнне буктрэйлераў паводле твораў беларускіх аўтараў, змешчаных у вучэбнай праграме па вучэбным прадмеце «Беларуская літаратура» для ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі. Метадычныя аспекты выкарыстання рэспубліканскай платформы для дыстанцыйнага навучання.

Практычны блок

Аналіз інтэрнэт-рэсурсаў, прысвечаных вывучэнню беларускай мовы і літаратуры. Распрацоўка ўласных заданняў з выкарыстаннем інтэрнэт-сэрвісаў. Мадэляванне ўрокаў з выкарыстаннем ІКТ. Практычнае знаёмства з сэрвісамі для дыстанцыйнага навучання. Работа з мультыбордам (інтэрактыўнай дошкай).

Спіс рэкамендаванай літаратуры

1. Брезгунова, И. В. Технологии разработки электронных образовательных ресурсов в LMS Moodle / И. В.Брезгунова, С. И.Максимов, В. М. Шульганова. – Мінск : РИВШ, 2016. – 85 с.
2. Дзюба, И. А. Вебинар как форма дистанционного педагогического общения : метод. рекомендации [Электронный ресурс] / И. А. Дзюба, О. А. Мешковская ; ГУО «Акад. последиплом. образования». – Минск : АПО, 2018. – 51 с. –1 электрон. опт. диск (CD-ROM).
3. Жуковіч, М. В. Лічбавыя адукацыйныя рэсурсы і інфармацыйна-камунікатыўныя тэхналогіі ў сучасным вучэбным працэсе / М. В. Жуковіч // Беларуская мова і літаратура. – 2014. – № 2. – С. 3–13.
4. Казачэнка, І. Р. Інтэрнэт-тэхналогіі на ўроках літаратуры / І. Р. Казачэнка // Роднае слова. – 2017. – № 7. – С. 57-58.
5. Казачэнка, І. Р. QR-квэст «Загадкі маёй Радзімы» / І. Р. Казачэнка, Н. У. Сілюк // Беларуская мова і літаратура. – 2019. – № 7. – с. 49-54.

6. Казачэнка, І.Р. Выкарыстанне QR-кодаў на ўроках па беларускай літаратуры / І. Р. Казачэнка // Беларуская мова і літаратура. – 2018. – № 5. – с. 33.
7. Нацыянальны адукацыйны партал [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <http://www.adu.by>. – Дата доступу: 01.06.2020.
8. Облачные технологии и сервисы Веб 2.0 в образовании: учеб.-метод. пособие [Электронный ресурс] / С.Н. Гринчук [и др.] ; ГУО «Акад. последиплом. образования». – Электрон. дан. – Минск: АПО, 2017. – 1 электрон. опт. диск (CD-ROM).
9. Працуем з тэкстам на ўроках беларускай мовы ў 6 класе : дапам. для настаўнікаў устаноў агульнай сярэдняй адукацыі з рус. і беларус. мовамі навучання / склад. Н. У. Сілюк. – Мазыр : Выснова, 2019. – 38 с.
10. Сайт Акадэміі паслядыпломнай адукацыі [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <http://academy.edu.by>. – Дата доступу: 01.06.2020.
11. Сілюк, Н. У. Выкарыстанне інтэрактыўных відэаролікаў на ўроках беларускай мовы / Н. У. Сілюк // Беларуская мова і літаратура. – 2019. – № 8. – с. 37-39.

Пасяджэнне МА

Тэма: «Эфектыўная кантрольна-ацэначная дзейнасць на вучэбных занятках па беларускай мове і літаратуры»

Форма правядзення: семінар-практыкум

Навукова-метадычны блок

Адрозненні паміж ацэнкай і адзнакай. Нормы ацэнкі вынікаў вучэбнай дзейнасці вучняў па вучэбных прадметах «Беларуская мова» і «Беларуская літаратура». Дзесяцібальная сістэма ацэнкі вынікаў вучэбнай дзейнасці вучняў. Падыходы да правядзення вуснага апытання. Ацэньванне ў актыўнай ацэнцы як стратэгіі навучання. Ацэньванне і дыстанцыйнае навучанне. Кантрольна-ацэначная дзейнасць настаўніка і стымуляванне вучэбна-пазнавальнай дзейнасці вучняў на вучэбных занятках па беларускай мове і літаратуры.

Самаацэнка вучня. Узаемаацэнка вучняў. Функцыі і ацэньванне дамашняй работы.

Вучэбна-метадычны блок

Падрыхтоўка, адбор, стварэнне і ацэньванне работ для прамежкавага і тэматычнага кантролю. Прымяненне тэхнікі задавання пытанняў. Арганізацыя зваротнай сувязі на вучэбных занятках. Асаблівасці ацэньвання творчых і кампетэнтнасна арыентаваных заданняў. Выкарыстанне ІКТ ў кантрольна-ацэначнай дзейнасці. Асаблівасці ацэньвання пісьмовых работ па беларускай мове і літаратуры. Прыёмы стымулявання вучэбна-пазнавальнай дзейнасці вучняў на вучэбных занятках па беларускай мове і літаратуры. Фарміраванне адэкватнай самаацэнкі вучняў.

Практычны блок

Праверка экзаменацыйных і кантрольных работ па беларускай мове. Работа над памылкамі і аналіз кантрольных (пісьмовых) работ па беларускай мове і літаратуры. Стварэнне і ацэньванне тэстаў па беларускай мове і літаратуры (з выкарыстаннем ІКТ).

Спіс рэкамендаванай літаратуры

1. Актыўная ацэнка ў дзеянні : вопыт настаўнікаў Беларусі : дапам. для настаўнікаў / М. І. Запрудскі, М. В. Кудзейка, Т. П. Мацкевіч [і інш.] ; пад рэд. М. І. Запрудскага. – Мінск : Юсцінус, 2014. – 238 с.

2. Ацэнка вынікаў вучэбнай дзейнасці вучняў па вучэбным прадмеце «Беларуская літаратура» [Электронны рэсурс] / Нацыянальны адукацыйны партал. – Рэжым доступу: <https://adu.by/ru/homepage/obrazovatelnyj-protses-2019-2020-uchebnyj-god/obshchee-srednee-obrazovanie/202-uchebnye-predmety-v-xi-klassy/1270-belaruskaya-litaratura.html>. – Дата доступу: 01.06.2020.

3. Ацэнка вынікаў вучэбнай дзейнасці вучняў па вучэбным прадмеце «Беларуская мова» [Электронны рэсурс] / Нацыянальны адукацыйны партал. – Рэжым доступу: <https://adu.by/ru/homepage/obrazovatelnyj-protses-2019-2020->

uchebnyj-god/obshchee-srednee-obrazovanie/202-uchebnye-predmety-v-xi-klassy/1269-belaruskaya-mova.html. – Дата доступу: 01.06.2020.

4. Беларуская мова. Пераказы з дадатковымі заданнямі : 8-9 класы / Г. М. Валочка [і інш.]. – Мінск : Аверсэв, 2017. – 128 с.

5. Запрудский, Н. И. Контрольно-оценочная деятельность учителя и учащихся : пособие для учителя / Н. И. Запрудский. – Минск : Сэр-Вит, 2012. – 160 с.

6. Зборнік матэрыялаў да выпускнога экзамену па вучэбным прадмеце «Беларуская мова» за перыяд навучання і выхавання на II ступені агульнай сярэдняй адукацыі: тэксты дыктантаў / Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь. – 4-е выд. – Мінск : Нац. ін-т адукацыі, 2020. – 218 с.

7. Зборнік матэрыялаў для выпускнога экзамену па вучэбным прадмеце «Беларуская мова» за перыяд навучання і выхавання на III ступені агульнай сярэдняй адукацыі: тэксты для пераказаў / Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь. – Мінск : Нац. ін-т адукацыі, Аверсэв, 2017. – 416 с.

8. Нацыянальны адукацыйны партал [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <http://www.adu.by>. – Дата доступу: 01.06.2020.

9. Праскаловіч, В. У. Методыка выкарыстання кампетэнтнасна арыентаваных заданняў на ўроках беларускай літаратуры (на матэрыяле тэмы «Францызск Скарына») / В. У. Праскаловіч // Асоба і творчая спадчына Францыска Скарыны : рэцэпцыя і інтэрпрэтацыя : матэрыялы V Міжнар. Скарынаўскіх чытанняў, прысвеч. 500-годдзю беларус. кнігадрукавання, Мінск, БДУ, 17-18 ліст. 2017 г. / рэдкал.: А. І. Бельскі, І. Э. Багдановіч, В. П. Крычко. – Мінск, 2017. – С. 55–61.

10. Сайт Акадэміі паслядыпломнай адукацыі [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <http://academy.edu.by>. – Дата доступу: 01.06.2020.

Тэматыка работы іншых метадычных фарміраванняў

Прапанаваныя тэмы для работы творчых груп (ТГ), школ маладога настаўніка (ШМН), школ удасканалення педагагічнага майстэрства (ШУПМ),

раённых (гарадскіх) метадычных аб'яднанняў (МА), школы эфектыўнага педагогічнага вопыту (ШЭПВ) з'яўляюцца прыкладнымі і могуць вар'іравацца ў залежнасці ад прафесійных патрэб настаўнікаў беларускай мовы і літаратуры і асаблівасцей планавання работы метадычных фарміраванняў пэўнага рэгіёна. Пры падрыхтоўцы пасяджэнняў метадычных фарміраванняў можна карыстацца прыблізным зместам і літаратурай, прапанаванымі вышэй (гл. абласны і раённы ўзровень).

Творчыя групы (ТГ)

У 2020/2021 навучальным годзе творчым групам рэкамендуецца працаваць па адной з прапанаваных ніжэй тэм. Пры неабходнасці можна працягваць распрацоўку тэматыкі, пачатай у папярэднім навучальным годзе, але на больш высокім узроўні і ў кантэксце тэмы «Удасканаленне прафесійнай кампетэнтнасці настаўнікаў беларускай мовы і літаратуры па пытаннях арганізацыі вучэбна-пазнавальнай дзейнасці вучняў».

1. Распрацоўка электронных рэсурсаў як дапаможнага сродку вывучэння беларускай мовы і літаратуры (у кантэксце арганізацыі вучэбна-пазнавальнай дзейнасці вучняў).

2. Распрацоўка і выкарыстанне дыдактычных матэрыялаў, накіраваных на развіццё асобасных кампетэнцый вучняў.

3. Распрацоўка і выкарыстанне дыдактычных матэрыялаў, накіраваных на развіццё метапрадметных кампетэнцый вучняў.

4. Вывучэнне вучэбнага прадмета «Беларуская літаратура» на III ступені агульнай сярэдняй адукацыі.

5. Урок для дарослых і вэбінар як формы метадычнай работы з настаўнікамі беларускай мовы і літаратуры.

Школа маладога настаўніка (ШМН)

У 2020/2021 навучальным годзе падчас работы школы маладога настаўніка (ШМН) рэкамендуецца звярнуць увагу на тэматыку, якая будзе запатрабаваная на пачатку прафесійнай кар'еры.

1. Самаадукацыя і самааналіз у дзейнасці настаўніка беларускай мовы і літаратуры.
2. Вучэбныя дапаможнікі па беларускай мове і літаратуры: структура, магчымасці, эфектыўнае выкарыстанне.
3. Арганізацыя вучэбна-пазнавальнай дзейнасці вучняў на сучасным уроку беларускай мовы і літаратуры.
4. Роля ІКТ на сучасных занятках па беларускай мове і літаратуры.
5. Пазаўрочная дзейнасць настаўніка з вучнямі і іх законнымі прадстаўнікамі і вывучэнне беларускай мовы і літаратуры.

Школа ўдасканалення педагагічнага майстэрства (ШУПМ)

У 2020/2021 навучальным годзе школам уласканалення педагагічнага майстэрства (ШУПМ) мэтазгодна працаваць па прыведзеных ніжэй тэмах.

1. Асаблівасці вывучэння беларускай мовы і літаратуры на III ступені агульнай сярэдняй адукацыі (павышаны ўзровень).
2. Выкарыстанне сучасных адукацыйных тэхналогій у навучанні беларускай мове і літаратуры.
3. Візуалізацыя на вучэбных занятках па беларускай мове і літаратуры.
4. Магчымасці выкарыстанне электронных рэсурсаў у працэсе навучання беларускай мове і літаратуры.
5. Вучэбныя прадметы «Беларуская мова» і «Беларуская літаратура»: арганізацыя навучання па індывідуальным плане; дыстанцыйнае навучанне.
6. Эфектыўная работа з высокаматываванымі вучнямі пры вывучэнні беларускай мовы і літаратуры.
7. Актуальныя падыходы да арганізацыі і стымулявання вучэбна-пазнавальнай дзейнасці вучняў на вучэбных занятках па беларускай мове і літаратуры.

Школа эфектыўнага педагогічнага вопыту (ШЭПВ)

У 2020/2021 навучальным годзе школам эфектыўнага педагогічнага вопыту (ШЭПВ) мэтазгодна працаваць па прыведзеных ніжэй тэмах. Работа ШЭПВ можа праводзіцца ў тым ліку у дыстанцыйнай форме (e-mail-канферэнцыя, семінар-панарама педагогічнага вопыту (анлайн) ці інш.), што дазволіць настаўнікам актыўна знаёміцца з эфектыўным вопытам рэгіёна.

1. Эфектыўны вопыт педагогічнай дзейнасці па развіцці метадычных кампетэнцый настаўнікаў беларускай мовы і літаратуры.

2. Эфектыўны вопыт педагогічнай дзейнасці па развіцці чытацкай і медыяпісьменнасці вучняў.

3. Эфектыўны вопыт педагогічнай дзейнасці па развіцці асобных і метапрадметных кампетэнцый вучняў.

4. Эфектыўны вопыт педагогічнай дзейнасці па арганізацыі вучэбна-пазнавальнай дзейнасці вучняў.